

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
SVEIKATOS REIKALŲ KOMITETAS**

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2021-05-12 Nr. 111-P-15

Vilnius

SVARSTYTA. Dėl sprendimo dėl ligų prevencijos programų vykdymo.

NUTARTA:

1. Siūlyti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai ir Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos apsaugos ministerijos:

1.1. atkreipti dėmesį į atrankinės amžiaus grupės asmenų dalyvavimo ligų prevencijos ir ankstyvosios diagnostikos programose sumažėjimą karantino dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) metu, kuris gali lemti onkologinių ligų ir kitų susirgimų vėlyvą diagnostiką. Siekti, kad pandemijos metu atšauktų planinių sveikatos priežiūros paslaugų, susijusių su prevencinių programų vykdymu, teikimas būtų visiškai atstatytas, bei tęsti priemones, didinančias asmenų dalyvavimo prevencinėse programose, finansuojamose Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšomis, apimtis;

1.2. atsižvelgiant į tai, kad planuojant PSDF biudžeto lėšas prevencinėms programoms numatomos didesnės lėšos nei panaudojama šioms programoms įgyvendinti, peržiūrėti lėšų planavimo procesą ir išanalizuoti bei įvertinti realų ir pagrįstą PSDF biudžeto lėšų poreikį prevencinių programų vykdymui, esant poreikiui, finansavimą perskirstyti, dalį lėšų skiriant visuomenės švietimo, motyvavimo ir komunikavimo apie prevencinių programų naudą priemonėms, spręsti dėl papildomo finansavimo skyrimo inovatyvių organizacinių priemonių taikymui pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančioms įstaigoms;

1.3. atsižvelgiant į tai, kad asmenų dalyvavimo ankstyvosios diagnostikos programose mastas nesiekia 50 proc. tikslinės populiacijos, imtis įvairių motyvacinių priemonių, skatinančių gyventojų tikslinių grupių dalyvavimą prevencinėse programose; į visuomenės motyvavimo, švietimo ir komunikacijos procesą įtraukti žiniasklaidą, visuomenės sveikatos biurus ir kt. (informaciniai skelbimai, skrajutės, socialinės reklamos spaudoje ir per televiziją ar pan.);

1.4. atsižvelgiant į tai, kad onkologinės ligos diagnozuojamos santykinai jaunesniems pacientams, taip pat į tai, kad jaunesniame amžiuje ligos diagnozuojamos ankstyvų stadijų ir gali būti geriau kontroliuojamos ar net visiškai išgydomos, išanalizuoti ir įvertinti galimybę sumažinti kai kurių ligų prevencinių programų dalyvių amžiaus grupės žemutinę ribą;

1.5. įvertinus tai, kad atrankinės vėžio ankstyvosios patikros programų įgyvendinimas šalyje pripažįstamas viena iš efektyviausių vėžio kontrolės ir prevencijos priemonių:

1.5.1. atsižvelgiant į tai, kad plaučių vėžio – dažniausios onkologinės ligos Lietuvoje ir visame pasaulyje – diagnozė daugeliu atvejų nustatoma jau ligai išplitus, įvertinti galimybę į PSDF biudžeto lėšomis finansuojamų programų sąrašą įtraukti atrankinės plaučių vėžio patikros programą, kuri galėtų padėti išaiškinti naujus ankstyvos ligos stadijos atvejus ir taip padėtų sumažinti asmenų, sergančių plaučių vėžiu, mirštamumą Lietuvoje;

1.5.2. atsižvelgiant į tai, kad sergančiųjų lėtiniu hepatitu C patikra ir infekcijos eliminavimas ženkliai sumažintų sergamumą kepenų vėžiu, įvertinti galimybę įdiegti atrankinę hepatito C patikros programą pagal rizikos grupes, siekiant išaiškinti užsikrėtusiuosius hepatito C infekcija ir integruoti juos į gydymą.

2. Siūlyti pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros įstaigoms:

2.1. siekiant sumažinti šeimos gydytojams tenkančią krūvį, diegti ir taikyti organizacines priemones, padedančias identifikuoti atrankinės amžiaus grupės asmenis bei vykdyti jiems suteiktų paslaugų apskaitą;

2.2. į informavimo apie prevencines programas paslaugų teikimo procesą įtraukti bendrosios praktikos ir bendruomenės slaugytojus, visuomenės sveikatos specialistus; diegti inovatyvias organizacines gyventojų informavimo apie prevencines programas priemones (asmeniniai kvietimai telefonu, trumposiomis žinutėmis, elektroniniu paštu ir kt.) ir kitas efektyvias organizacines prevencinių programų vykdymo priemones.

Pritarta bendru sutarimu.

Komiteto pirmininkas

Antanas Matulas

Posėdžio sekretorė

Daiva Žukauskė

